

6 października 2026 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną podmiotu medycznego. Sąd potwierdził tym samym stanowisko Rzecznika Praw Pacjenta, że pobieranie od bliskich pacjentów comiesięcznych opłat za pobyt, wyżywienie i zakwaterowanie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym naruszało przepisy prawa.

Sprawa dotyczyła opłat pobieranych od bliskich pacjentów

Podmiot medyczny zawierał z osobami bliskimi pacjentów umowy, na podstawie których pobierał comiesięczne opłaty za pobyt, wyżywienie i zakwaterowanie pacjentów w zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Podmiot wyjaśniał, że wpłaty dotyczyły usług dodatkowych. Nie wskazał jednak konkretnie, jakie usługi zostały zamówione, nie przedstawił rachunków potwierdzających te wydatki. Rzecznik Praw Pacjenta uznał tę praktykę za niezgodną z prawem. Podmiot zaskarżył decyzję Rzecznika do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sąd oddalił skargę. Podmiot wniósł więc skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

NSA podzielił stanowisko Rzecznika

6 października 2026 r. NSA oddalił skargę kasacyjną. Podtrzymał tym samym ocenę, że opisana praktyka naruszała art. 18 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Sąd podzielił również stanowisko, że zawieranie umów z osobami bliskimi pacjentów stanowiło próbę obejścia tego przepisu. Samo określenie opłat jako należności za usługi dodatkowe nie wystarczyło. Podmiot nie wykazał bowiem, jakie konkretne usługi zamówiono i za co pobierano pieniądze.

Prawa pacjentów muszą być przestrzegane

- Pacjent i jego bliscy muszą mieć pewność, że opłaty są pobierane zgodnie z prawem. Nie można obchodzić przepisów przez zawieranie dodatkowych umów ani pobierać pieniędzy bez jasnego wskazania, za jakie konkretne usługi są należne. Będziemy reagować na praktyki, które naruszają prawa pacjentów - podkreśla Bartłomiej Chmielowiec, Rzecznik Praw Pacjenta.

Wyrok NSA potwierdza, że placówki medyczne muszą przestrzegać przepisów dotyczących finansowania świadczeń opieki zdrowotnej. Pobieranie opłat od bliskich pacjentów nie może służyć omijaniu tych przepisów.

Źródło: RPP